

objektumot sikerült feltárnunk csekély mennyiségű leletanyaggal a gerinc, illetve a bekötések nyomvonalában, melyek mindkét lelőhely déli irányú kiterjedését megnyújtják, a két lelőhely azonban továbbra sem ér egybe.

STRAUB PÉTER

478. Zalaegerszeg, Vizsla-part
(Zala megye) R

Zalaegerszeg belterülete DNy-i részén, a Vizsla-patak egykori medrének Ny-i oldalára enyhén lejtő dombon, a Platán sor 6/A, 4888/2 és 4888/3 hrsz. területen végeztünk kutatást 2008. június 10. és július 1. között, beruházást megelőzően. Az érintett terület ÉK-i részén három, a kora rézkori lengyeli kultúra jellegzetesen díszített edénytöredékeit, és igen sok pattintott kőeszközt tartalmazó gödröt tártunk fel.

A geodéziai felmérést Fullár Zoltán és Császár Renáta technikusok végezték.

KVASSAY JUDIT

479. Zamárdi, Réti földek
(Somogy megye) B, A

A 2496/2 hrsz. telek régészetileg kiemelten védett területen található. A lelőhelyen, elsősorban a telektől D-re, Bárdos Edit vezetésével az 1990-es években több éven keresztül folytak ásatások. Ennek során egy igen jelentős avar temető sírjai kerültek napvilágra. Feltételezhető volt, hogy a telektől É-ra, ÉNy-ra lévő, *Templomtól délre* nevű késő középkori lelőhely is elérhet idáig, de a munkálatok során nem találtunk ilyen korú objektumokat.

A kutatást 2008. október 16. és november 13. között végeztük. Megállapítottuk, hogy az avar temető a telek D-i harmadára terjed ki: 528 m²-n 85 avar sírt bontottunk ki. Ezek sorokban helyezkedtek el, tájolásuk Ny-K volt vagy ettől DNy ill. ÉK felé eltért, de találtunk egy ellentétes, K-Ny tájolású női sírt is. A sírok jelentős részét kirabolták. Az elhunytakat nagyszámú melléklettel temették el, több sír kifejezetten gazdagnak tekinthető. A csatok, kések mellett, a férfisírokban övveretek, szíjvégek a női sírokban fülbevalók, gyöngysorok, tűtartók, tarsolykorongok voltak a legtöbbször előforduló mellékletek, de találtunk csiholókat, kovaköveket, nyakperacet és egy lándzsacsúcsot is. A halottak nagyobb részét koporsóban temették el, amire a nagyszámú koporsóvas utal. Egy a sírsorokba illeszkedő lósír is előkerült.

Az avar sírok között találtunk egy bronzkori, a Somogyvár-Vinkovci kultúrához tartozó hamvasztásos, edénymellékletes sírt is. Egy újkorinak bizonyuló árok metszete a temető több sírját.

Munkatársak: Németh Péter Gergely régész; Balla Krisztián, Cserép Tamás, Gál Zoltán, Nyári Zsolt, Ambros Edit technikusok.

MOLNÁR ISTVÁN

480. Zamárdi, Templomtól D-re
(Somogy megye) Kő

A 2008. május 26-án végzett régészeti felügyelet során a Laki Bennó utcában, a 2499/6 hrsz. területen három, 14–15. századi objektumot figyeltünk meg. A kemenéből és két tárológödörből viszonylag sok középkori kerámiatöredék, patics, állatcsont és egy üvegedény-töredék került elő.

Munkatársak: Gál Zoltán és Nyári Zsolt technikusok.
NÉMETH PÉTER GERGELY

481. Zsáka, Reményi-erdő
(Hajdú-Bihar megye) B

2008 februárjában Szolnoki László debreceni régész terepbejárás során Zsáka község határában egy töredékes tokos baltára bukkant a szántásban. Június 3-án fémkeresőműszerrel átvizsgáltuk a területet, hogy a magányos balta pontos leletösszefüggését tisztázzuk. Ennek során egy kb. 10×10 m-es körön belül több tucat, a szántás által megbolygatott és széthúzott bronztárgyat sikerült találni és dokumentálni. A szóródás centrumában, közvetlenül a szántás szintje alatt megkerült annak az edénynek az alsó része, amelybe a bronztárgyakat eredetileg elhelyezték. Mint később a terület tulajdonosa elmondta, ezen a részen korábban egy kisebb erdő állt, amit csak néhány éve vágtak ki. Valószínűleg a kitermelt erdő területének felszántásakor semmisült meg az edény felső része és ekkor szóródtak szét az oda helyezett bronzeszközök. A bronzkincset rejtő edény alsó részébe nagy gondnal helyezték el a tárgyakat: sarlók töredékeit és nyersanyaglepényeket. Az edény környezetében megtaláltuk a kincs többi darabját is: szárnyas és tokos baltákat, kardpenge és lándzsa töredékeit, sarlókat és további nyersanyaglepényeket. A depó több mint 60 tárgyat tartalmazott, amelyek összsúlya 35 kg.

Az első depótól mintegy 10 m távolságban, 25–30 cm mélységben került elő a 2. depó. Ezt az együttest egy fazékba rejtették el, úgy hogy a gondosan elhelyezett tárgyakat egy törött edény aljával letakarták. A fazék felső negyedét az eke megbolygatta. Feltehetőleg a bolygatás mozdította el azt a két, díszített karperecet is, melyeket az edénytől 40 cm-re a szántásban találtunk meg. A fedőként használt edényalj-töredék eltávolítása után két, élével egy irányba mutató tokos balta és egy kettétört szárnyas balta bukkant elő. A szárnyas balta legyezőszerűen kiszélesedő élrészébe feküdt legfelül, nyélrészébe a két tokosbalta alá volt helyezve. A szárnyas balta élrészén egy sarló pengéjének a töredéke feküdt. Az edény alján, a díszített tokosbalta alatt még két bronzrög és egy pengetőredék került elő. Az edény alja alá egy nagyobb nyersanyaglepény töredékét helyezték.

A depók környezetében egy közepes intenzitású késő bronzkori település nyomait figyelhettük meg. Az itt gyűjtött kerámia a Gáva-kultúra időszakába keltezhető. A bronztárgyak nagyobb hányada a HaA1 periódusra